

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/188136,W-Warszawie-zaprezentowano-lokomotywe-z-grafikami-przedstawiajacymi-RodzineUlmow.html>
01.03.2026, 07:59

W Warszawie zaprezentowano lokomotywę z grafikami przedstawiającymi Rodzinę Ulmów

13.07.2023

13 lipca 2023 roku w Warszawie na Dworcu Centralnym zaprezentowano pociąg z grafikami przedstawiającymi Rodzinę Ulmów. Lokomotywa z napisem „Zamordowani przez Niemców za ratowanie Żydów podczas II wojny światowej” będzie ciągnąć wagony pociągu IC „Wawel” na trasie Przemyśl-Berlin, Pociąg będzie kursował do 4 września. Projekt grafiki rodziny Ulmów zaprojektowało Biuro „Niepodległa”.

W wydarzeniu uczestniczyli m.in. Wojciech Kolarski – sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP, Maciej Małecki – sekretarz stanu w ministerstwie aktywów państwowych, Krzysztof Mamiński – prezes zarządu PKP S.A. oraz dr Mateusz Szpytma – zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej.

- Dzisiejsze wydarzenie nagłaśnia historię rodziny Ulmów nie tylko w Polsce, ale także w Niemczech. Ta lokomotywa jest także zaproszeniem wszystkich zainteresowanych beatyfikacją do Markowej na uroczystości. Wiemy, że w Niemczech powszechna jest wiedza o Holokauście, a jest ona niewielka, jeśli chodzi o zbrodnie dokonane na Polakach, którzy pomagali Żydom. Często sprawców określa się tam enigmatycznym słowem „naziści”, a to rozmywa odpowiedzialność za popełnione zbrodnie

- mówił zastępca prezesa IPN podczas uroczystości.

Prezentacji lokomotywy towarzyszyła wystawa [„Samarytanie z Markowej”](#) w holu głównym Dworca Centralnego. Przygotowaną przez Instytut Pamięci Narodowej ekspozycję będzie można obejrzeć do 24 lipca 2023 roku.

Ekspozycja składa się z ponad dwudziestu plansz, prezentujących między innymi dokumenty i zdjęcia ilustrujące historię rodziny Ulmów oraz życie polskiej i żydowskiej społeczności Markowej. Przedstawione zostały także realia okupacji niemieckiej w Polsce, podczas której każdemu, kto pomagał Żydom, groziła kara śmierci. Rozpoczynając opowieść od tragicznej historii rodziny Ulmów, autor opisuje kolejne przykłady ratowania Żydów w Markowej, gdzie Polacy ocalili życie 21 osobom. Ukazuje również skalę takiej pomocy w całym regionie. Wystawę zamykają dokumenty z procesu beatyfikacyjnego rodziny Ulmów oraz dyplom przyznający Wiktorii i Józefowi tytuł Sprawiedliwych wśród Narodów Świata.

Po raz pierwszy wystawa została zaprezentowana 24 marca 2010 r. w Warszawie (następnie w licznych polskich miastach i wielu miejscach za granicą). W zmienionym kształcie (nowa grafika i uzupełnione zdjęcia) wystawa powstała w marcu 2016 roku w związku z otwarciem Muzeum Polaków Ratujących Żydów podczas II wojny światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej i jest wspólnym dziełem Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego. Jej autorem jest dr Mateusz Szpytma, były szef Muzeum im. Rodziny Ulmów, a obecnie zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej.

Wystawę przygotowano w kilkunastu wersjach językowych. Poza granicami kraju zaprezentowano ją w roku otwarcia muzeum Ulmów w następujących miejscowościach: Bangkok (Tajlandia), Berlin (Niemcy), Brasilia (Brazylia), Bratysława (Słowacja), Bukareszt (Rumunia), Canberra (Australia), Chicago (USA), Hamburg (Niemcy), Hawana (Kuba), Lizbona (Portugalia), Lwów (Ukraina), Rangun (Birma), Moskwa (Rosja), Nowy Jork (USA), Oslo (Norwegia), Paryż (Francja), Pekin (Chiny), Pretoria (Republika Południowej Afryki), Rzym (Włochy), Singapur (Singapur), Sofia (Bułgaria), Skopje (Macedonia), Tbilisi (Gruzja), Tel Awiw (Izrael), Toronto (Kanada), Waszyngton (USA), Wiedeń (Austria), Wilno (Litwa). Wystawa jest nadal pokazywana w Polsce i na świecie.

- [Więcej materiałów IPN o Rodzinie Ulmów](#)

Wiktoria Ulma z dziećmi. Od lewej: Władzio, Stasia, trzymająca na rękach Marysię, Franuś (na baranku), Basia i Antoś, jesień 1943 (ze zbiorów krewnych rodziny Ulmów)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Relacja